

متقاضیان مشاغل یدی،

هر روز بیشتر از دیروز

برای نصابان و تعمیر کاران دوره‌های آموزشی مختلفی برگزار می‌کنیم و در نهایت آن‌ها مدرک فنی سازمان را دریافت می‌کنند. برای کسانی که در این دوره‌ها حاضر می‌شوند و در ادامه نیز با توجه به حضور مدل‌های مدرن آسانسور در بازار به فراگیری سایر مهارت‌ها و حضور در کلاس‌های پیشرفته‌تر مبادرت می‌ورزند، گواهینامه آموزش بین‌المللی هم صادر می‌کنیم که در همه کشورهای جهان پذیرفته می‌شود، چون این آموزش‌ها بر اساس آخرین روش‌ها و علم روز است.

در حال حاضر در صنف تعمیر کاران آسانسور بیش از ۱۵۰۰ هزار نفر در سطح تهران دارای مجوز رسمی از اتحادیه هستند و در این زمینه فعالیت می‌کنند. بیش از ۲ ماه است که کلاس‌های آموزشی را آغاز کرده‌ایم و این کلاس‌ها در دوره‌های مختلف ادامه می‌یابد تا تعمیر کاران و نصابان آسانسور با استفاده از این آموزش‌ها مهارت‌های فنی خود را افزایش دهند و بتوانند به‌راحتی در بازار کار حاضر شوند.

دوره‌های آموزشی که با سازمان هماهنگ کرده‌ایم شامل دو دوره کوتاه‌مدت و بلندمدت است. دوره کوتاه‌مدت ۷۰ ساعت و دوره‌های بلندمدت حتی به ۲۰۰ ساعت آموزش هم می‌رسد. هزینه‌هایی هم که برای این دوره‌ها پرداخت می‌شود بر اساس نرخ اعلام‌شده توسط سازمان فنی و حرفه‌ای است. برای دوره‌های کوتاه‌مدت تا ۱۵۰ هزار تومان و برای دوره‌های بلندمدت این هزینه تا ۷۰۰ هزار تومان هم می‌رسد.

بازار شغلی به نام «تعمیر کار و نصاب آسانسور» وضعیت مناسبی دارد و می‌توان گفت افرادی که چنین مهارتی را دارند، می‌توانند زندگی خوبی از این راه داشته باشند. اما آنچه در این صنف کمی سردرگمی ایجاد کرده این است که مثلاً فروشگاه‌های قطعات یدکی و لوازم آسانسور هم به تعمیر و نصب روی آورده‌اند که چون معمولاً آموزش‌ها و مهارت‌های لازم را کسب نکرده‌اند و مجوز کسبشان در ارتباط با فروش است، در کار افراد آموزش‌دیده اختلال ایجاد می‌کنند. به همین دلیل این افراد وجهه مثبت این کسب‌و کار را مخدوش می‌سازند.

اتحادیه صنف آسانسور و تولیدکنندگان و تعمیر کاران وسایل الکترومکانیکی بر اساس همین مشکلات به برگزاری کلاس‌های آموزشی روی آورده‌اند تا افراد ماهری برای حضور در اجتماع تربیت کنند. در این زمینه تهران در زمره پیشروان آموزشی به شمار می‌رود، هر چند قبل از آن در دانشگاه‌هایی مانند دانشگاه دماوند هم در مقاطع کاردانی و لیسانس رشته تعمیر و نصب و شناخت فنی آسانسور راه‌اندازی شده بود.

اهمیت آموزش در صنف و به طور کلی در اصناف به این دلیل است که بازار کار روز به روز به سمت وسوی مهارت‌محوری سوق می‌یابد. هر وسیله الکترومکانیکی و غیر از آن که وارد بازار شود، باید مهارت تعمیر و نگهداری‌اش هم در بازار ایجاد شود. چرا که در بازار ایران و جهان خدمات پس از فروش و ارائه گارانتی معتبر برای کالاها یا خدمات فروخته می‌شوند، از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و حتی تمایز رقابتی کالاها را رقم می‌زند. بنابراین وجود افراد ماهر برای استخدام در شرکت‌های خدمات پس از فروش از نیازهای ضروری هر بازار به شمار می‌رود.

از طرفی با تربیت و آموزش افراد دارای مهارت فنی چرخه‌ای از اشتغال‌زایی حول محور اجناس و کالاها شکل می‌گیرد و به همان نسبت از تعداد بیکاران جامعه کاسته می‌شود. در حال حاضر در کشورهایی مانند آمریکا شغل‌های یدی دارای متقاضی بسیار زیادی هستند و بنابر آماری که داریم این میزان تقاضا با رشدی ۱۴ درصدی در حال افزایش است و دستمزدهای سالانه بیش از ۷۰ هزار دلار برای افراد دارای مهارت فنی رقم می‌زنند. در ایران هم ما با رشد تعداد متقاضیان برای ورود به این صنف و این شغل مواجه هستیم و افراد زیادی برای ثبت‌نام در کلاس‌ها به ما مراجعه می‌کنند. بنابراین بر این نکته تأکید می‌کنم که هر فردی که دارای بعضی از ویژگی‌ها مانند قدرت بدنی مناسب و توان انجام کارهایی مانند جوشکاری، برق کاری و سایر توانایی‌هایی از این دست باشد، می‌تواند با ۲۰۰ ساعت آموزش حرفه‌ای طی مدت‌زمانی مشخص، به درآمد ماهانه‌ای ۳ میلیون تومان هم برسد. البته این درآمد بستگی دارد به فعالیت افراد در طول هر ماه. چون فردی ممکن است هر ماه تنها ۲۰ بار آسانسوری را نگهداری و تعمیر کرده باشد و فرد دیگر ۶۰ بار، یعنی دویار در هر روز. اما دستمزدهایی از این دست و حتی بیشتر در بازار تعمیر و نصب آسانسور ایران طبیعی است و معمولاً دریافت می‌شود.

رئیس اتحادیه صنف آسانسور و تولیدکنندگان و تعمیر کنندگان وسایل الکترومکانیکی تهران

ملزومات شغل تعمیر کاری آسانسور

مکانیک آسانسور یکی از مشاغل دنیای امروز است که به دلیل نیاز به قدرت بدنی بالا، اکثر شاغلان آن را مردان تشکیل می‌دهند. با توجه به پرسش‌نامه‌هایی که توسط تکنیسین‌های آسانسور در ایالات متحده آمریکا پرسش شده‌اند، می‌توان گفت میزان رضایت شغلی در این حرفه بسیار بالاست و مزایای پزشکی زیادی نیز در سطح جهان، برای تعمیر کاران آسانسور در نظر گرفته می‌شود. تعمیر کار آسانسور باید قدرت بدنی بالایی داشته باشد، چرا که این حرفه نیاز به خم شدن‌های درازمدت و ایستادن‌های طولانی مدت دارد. همچنین برای تعمیر کار آسانسور، حداقل داشتن مدرک دیپلم ضروری است و داشتن مدرک دوره‌های کارآموزی نزد کارفرمایان با تجربه نیز شانس استخدام در این شغل را برای افراد افزایش می‌دهد.

آشنایی

مریم احسانی تبار

خبرنگار

آسانسور؛ زمانی اهمیت این وسیله عصر مدرن بیشتر نمایان می‌شود که در خیابان‌های شهر قدم بزنید و دلتان برای آفتابی تنگ شود که پشت برج‌های بلند فرصتی برای خودنمایی نمی‌یابد. یعنی در دست زمانی که آدم‌ها قرار است فاصله زیادی از زمین داشته باشند و در اوج قله‌های آسمان خراش‌ها زندگی کنند. در این زمان است که صنعت ساخت‌وساز با صنعت آسانسور رابطه بسیار نزدیکی پیدا می‌کند و آسانسور به یکی از ابزارهای اصلی و تکمیلی هر ساختمانی به خصوص برج‌ها و ساختمان‌های بلند تبدیل می‌شود. بنابراین وجود متخصصانی چون نصابان و تعمیر کاران آسانسور به امری ضروری تبدیل می‌شود. به همین دلیل در این زمینه آموزش‌های تخصصی ارائه می‌شود و شرکت‌های خصوصی زیادی در این زمینه ایجاد شده‌اند و با پذیرفتن مسئولیت نصب و تعمیر و نگهداری آسانسورها خدماتی را در این زمینه ارائه می‌کنند. برای بررسی این شغل، و آگاهی از مهارت‌هایی که افراد باید داشته باشند، هزینه‌های دوره‌های آموزشی، ابزارهای لازم و هزینه‌هایشان و بازار کار این مهارت گفت‌وگویی داشتیم با مجتبی امیری، یکی از تعمیر کاران و نصابان این صنف، که تفصیل آن را در اینجا می‌خوانید.

هم شرکتی، هم شخصی

یکی از تعمیر کاران و نصابان آسانسور در ابتدا اشاره‌ای دارد به اهمیت آموزش در این شغل و می‌گوید: «یکی از مسائل مربوط به این شغل به‌روزآوری لحنهای دانش فنی تعمیر است و هر چه نصاب و تعمیر کار آسانسور از دانش و تجربه بیشتری برخوردار باشد، نصب و تعمیر آسانسور با اطمینان بیشتری انجام می‌شود. از طرفی به صورت مداوم آسانسورهای جدید و مدرن به بازار عرضه می‌شوند که نصب و تعمیر کار آسانسور باید دانش خود را به‌روز کند و با آن‌ها آشنا باشد. از آنجا که قطعات آسانسور به صورت مجزا به ساختمان آورده و در آنجا به هم وصل می‌شوند، نصاب آسانسور باید از توان بدنی خوبی هم برای حمل و اتصال این قطعات برخوردار باشد. همچنین نباید از ارتفاع بترسد.» وی ادامه می‌دهد: «تعمیر آسانسور نیازمند دانش کامل نصب آسانسور است، چرا که تعویض کامل هر قطعه معیوب مستلزم نصب صحیح آن است.

بنابراین تعمیرات پس از نصب قرار می‌گیرد. مسئله دیگری که در بازار ایران به چشم می‌خورد مربوط به دسترسی به همه مهارت‌هاست. به این صورت که به علت محدود بودن تعداد آسانسورهای سریع‌النیم و جدید، همه متخصصان توانایی آشنایی و شناخت کامل از ویژگی‌های آن را ندارند و نمی‌توانند با حضور فیزیکی و مشارکت در نصب این آسانسورها، به دانش و تجربیات خود بیفزایند که همین امر موجب می‌شود افرادی با مهارت‌های متفاوت در بازار داشته باشیم.»

هزینه‌های دوره‌های آموزشگاه‌های خصوصی

امیری در مورد هزینه‌هایی که برای دوره‌های آموزشی در آموزشگاه‌های خصوصی دریافت می‌شود، می‌گوید: «هزینه این دوره‌ها که معمولاً ۲۰۰ ساعت هستند، بین ۵۵۰ هزار تا ۶۰۰ هزار تومان است.» وی همچنین اضافه می‌کند که تعداد کارآموزان

یادگیریم. کار هست

درآمدزایی طبقاتی!

گزارش «آتیه‌نو» از بازار کار تعمیر کاران و نصابان آسانسور

تعمیر کاری آسانسور چندین ویژگی مثبت دارد؛ یکی اینکه نیازی به اختیار داشتن مغازه و جا و مکان ندارد چون تنها باید جعبه‌انبارش را بر دارد و به محل نصب آسانسور برود و کارش را شروع کند ■ عکس: پیمان یزدانی

موضوعات آموزشی

امیری می‌گوید: «آموزش برای تعمیر و نصب آسانسور مراحل متنوعی را دربر می‌گیرد؛ از قبیل آهن‌کشی و نصب سیستم مکانیکال تا نصب الکتریکال آسانسور، سیم‌کشی انواع تابلوهای فرمان آسانسور، سیم‌کشی تابلو فرمان‌های دوسرعه، آموزش تخصصی و عملی و دقیق تمامی قطعات و بخش‌های الکتریکال (الکتریکی) و مکانیکال (مکانیکی) آسانسور، نحوه ساخت‌شاسی موتور آسانسور برای نصب در موتورخانه آسانسور، نحوه نصب کابین آسانسور و نصب یوک‌های بالا و پایین و دیگر قطعات کابین مانند ضربه‌گیرهای کابین و نصب نبشی‌ها، عیب‌یابی و تعمیرات عمومی آسانسور و سرویس پشتیبانی و نگهداری آسانسور، آموزش کامل نقشه فونداسیون موتور گیربکس و گرس آسانسور و آموزش عملی نصب آن‌ها، آموزش خرید تجهیزات آسانسور با توجه به ظرفیت کابین و ارتفاع طبقات و مباحث مرتبط با تجارت و بازار کار آسانسور، نقشه‌کشی دقیق چاه آسانسور و آموزش نحوه آهن‌کشی چاه آسانسور، نصب ریل آسانسور، نصب در طبقه آسانسور و نصب کابین و یوک آن، نصب گاورنر، ترمز مغناطیسی، ضربه‌گیرها، کشک‌ها، تست عملی سالم بودن یا معیوب بودن قطعات مهم آسانسور، نصب موتور آسانسور و تنظیمات مربوط به آن و تنظیم سیم بکسل و نصب شاسی موتور، روش ظرفیت‌سنجی آسانسور و...»

کلاس‌های نصب و تعمیرات آسانسور

آموزش تعمیرات آسانسور هم در آموزشگاه‌های سازمان فنی و حرفه‌ای انجام می‌شود و هم در کلاس‌های خصوصی. مجتبی امیری در مورد محل یادگیری مهارت‌های لازم می‌گوید: «برای آموزش حرفه‌ای در این شغل می‌توانید پس از گذراندن سال اول دبیرستان وارد شاخه کار و دانش در رشته مربوطه شوید. در این رشته امکان ادامه تحصیل در مقطع کاردانی و کارشناسی نیز وجود دارد.» وی اضافه می‌کند: «ایران دومین کشور بعد از انگلستان است که رشته دانشگاهی نصب و تعمیر آسانسور را راه‌اندازی کرده. همچنین دوره‌های آزاد این شغل در آموزشگاه‌های معتبر زیر نظر سازمان فنی و حرفه‌ای برگزار می‌شود. پس از برگزاری کلاس‌های آموزش نصب و تعمیرات آسانسور به هر کارآموز مدرک معتبری ارائه می‌شود که این مدرک حاوی ریز عملکرد و میزان نمرات کسب‌شده کارآموز در تست‌های عملی کلاس آسانسور است؛ یعنی نمراتی که کارشناس آموزش در هر مرحله از تست‌های عملی کارآموز برای او در نظر می‌گیرد در مدرکش ذکر می‌شود.» امیری با بیان این جملات ادامه می‌دهد: «حتی اگر کارآموزی مرحله‌ای از مراحل آموزش نصب و تعمیرات آسانسور را کمتر یاد بگیرد برای او یک ساعت آموزش اضافی در نظر گرفته می‌شود تا از لحاظ میزان تخصص در کار به سطح بسیار خوبی برسد. کلیه مراحل آموزش نصب و تعمیرات آسانسور کاملاً عملی است و خود کارآموزان به‌صورت تک‌به‌تک باید تمامی مراحل را انجام دهند. این امر به این دلیل انجام می‌شود که تکنیسین‌های مجرب برای ورود مستقیم به بازار کار آسانسور آماده شوند.»

این کلاس‌های عملی پنج نفر است و افرادی در این حرفه موفقیت بیشتری کسب می‌کنند که مهارت‌هایی چون برق کاری و جوشکاری را هم داشته باشند. همچنین نباید تحصیلاتی کمتر از دیپلم داشت چون آشنایی با زمینه‌های درسی چون فیزیک و

ریاضی برای یادگیری مهارت‌های این شغل ضروری است. افراد زیر ۱۸ سال نیز برای این شغل مناسب نیستند، چون جزو مشاغل سخت به حساب می‌آید و معمولاً رحمت حمل قطعات و لوازم مربوط به تعمیر و نصب هر آسانسور به عهده تعمیر کار است.

هزینه‌های جعبه‌انبار

بین ۶۰۰ تا ۸۰۰ هزار تومان قیمت دارد. اما سرویس کاران حرفه‌ای که همه مراحل تعمیر و نگهداری آسانسور را انجام می‌دهند، به جعبه‌انبار پرویمان تری نیاز دارند. هزینه‌ای که حرفه‌ای‌ها بابت جعبه‌انبار کارشان می‌پردازند، بین ۳ تا ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان

شغل‌های مبتنی بر مهارت فنی معمولاً ابزارهای ویژه‌ای لازم دارند که تعمیر و نصب آسانسور هم از این امر مستثنایست. مجتبی امیری در مورد هزینه‌های خرید جعبه‌انبار مورد نیاز این شغل می‌گوید: «جعبه‌انبار خیلی معمولی و سطحی برای تعمیرات ساده

بازار کار نصاب و تعمیر کار آسانسور

نصاب و تعمیر کار آسانسور هم می‌تواند در شرکت‌های تعمیر و نصب آسانسور و هم به صورت مستقل و قراردادی، امیری در این مورد اضافه می‌کند: «با توجه به اینکه تعداد ساختمان‌های بلند در شهرها بسیار زیاد است، نیاز به نصاب و تعمیر کار برای نصب و سرویس آسانسور، همیشگی و دائمی است. بنابراین اگر نصاب یا تعمیر کاری در کار خود مهارت و تخصص لازم را داشته باشد، به‌راحتی می‌تواند فرصت‌های شغلی خوبی پیدا کند.» این تعمیر کار فنی، که دانش زیادی در این زمینه دارد، با استفاده از فضای وب همیشه خود را به‌روز نگه می‌دارد تا بتواند نیازهای مربوط به آسانسورهای مدرنی را که وارد کشور می‌شوند، پوشش دهد. می‌گوید: «هر چه بیشتر بدانید، چند گام جلوتر خواهید بود و دستمزدهای بیشتری دریافت می‌کنید.» وی در مورد دستمزدهای احتمالی در بازار ایران می‌گوید: «دستمزد رابطه مستقیمی دارد با میزان مهارت افراد و میزان خرابی آسانسور. از طرفی اینکه ساختمان چند طبقه باشد و حتی اینکه هر طبقه چند واحد داشته باشد و عمر ساختمان چند سال باشد هم در میزان دستمزدها تأثیر گذار است، اما به طور میانگین برای هر بار مراجعه تعمیر کار به محل آسانسور بین ۶۰ تا ۸۰ هزار تومان دستمزد دریافت می‌شود.»

نرخ نصب و دستمزدها

نرخ نصب هر طبقه یا در اصطلاح تعمیر کاران هر توقف آسانسور معمولی، ۵۰۰ هزار تومان است که از پارکینگ تا آخرین طبقه ساختمان محاسبه می‌شود. البته باید این نکته را هم اضافه کنیم که هر چه تعداد طبقات بالاتر می‌رود، هزینه نصب هم بیشتر می‌شود. مثلاً اگر هزینه نصب در طبقه اول ۵۰۰ هزار تومان باشد، این هزینه در طبقه پنجم به ۷۰۰ هزار تومان هم می‌رسد. امیری ضمن بیان این اطلاعات ادامه می‌دهد: «مورد دیگر این است که مدل و نوع آسانسور در تعیین هزینه‌های نصب آن تأثیر مستقیم دارد و این هزینه‌ها را به طرز قابل توجهی جابه‌جا می‌کند. در بازار چندین مدل آسانسور وجود دارد؛ معمولی و ساده، نیمه اتوماتیک، تمام اتوماتیک و چندین مدل پیشرفته‌تر دیگر. هزینه‌های نصب هم با توجه به تنوع آسانسور متغیر است. اگر تراز نصب آسانسور معمولی در هر طبقه ۵۰۰ هزار تومان است این مبلغ برای آسانسور نیمه اتوماتیک بین ۶۵۰ تا ۷۰۰ هزار تومان است و برای نصب آسانسور تمام اتوماتیک در هر طبقه به یک میلیون تومان می‌رسد. اجرت نصب آسانسور در مدل‌های بالاتر مانند گیرلس به یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان برای هر طبقه می‌رسد و برای مدل‌های بالاتر بین ۲ تا ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان است.»